

Creació d'un Dipòsit Digital d'Activitats Docents amb l'ús de les TIC a la Universitat de Vic

Cortada Pujol, M.; Gastelaars, T.; Ginesta Portet, X.; Marimón Martí, M.; Solé-Casals, J.

Universitat de Vic

Avui en dia no es poden entendre els canvis socials sense pensar en les conseqüències derivades del nou paradigma digital de comunicació (Castells, 2003). Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) s'han convertit en eines d'ús quotidià que afecten a tots els àmbits de la vida, des de la gestió del sistema polític, la comunicació a les organitzacions i, també, les noves metodologies d'aprenentatge en les institucions educatives. L'increment de l'ús d'Internet a la segona meitat de la dècada dels noranta va ser el primer pas per aquesta nova etapa, la qual alguns l'han catalogada de Revolució Digital (Herman i McChesney, 1999), d'altres de Societat Xarxa o Societat Informacional (Castells, 2003). No obstant, aquesta és una revolució tecnològica que no es caracteritza únicament pel caràcter central de la informació i la comunicació, sinó, com afirma Castells (2003), "per l'aplicació d'aquests dos elements a dispositius de generació de coneixement i processament de la informació/comunicació, en un cercle de retroalimentació acumulatiu entre la innovació i els seus usos". L'educació no ha estat al marge d'aquests canvis i, avui en dia, aquesta ha de preveure l'incorporació de les TIC en les millores de les metodologies docents. El propi Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) n'ha fomentat la seva incorporació. Treballs recents (Aguaded i Pozo, 2009; Pozo, 2011) n'avalen el seu ús per afavorir una major qualitat de l'aprenentatge en determinades disciplines, per exemple, les llengües. Tanmateix, encara hi ha docents que treballen al marge dels beneficis que aporten les TIC, o resten aïllats de la possibilitat de crear la xarxa de relacions professionals-personals que cada dia més representa el sistema educatiu. En aquest últim cas, la introducció de les TIC pot connectar-los entre sí (Wiske, Sick i Wirsig, 2001).

En aquest marc, l'objectiu principal de la iniciativa que s'ha portat a terme des del grup CIFE-GI "Incorporació de les TIC a la docència", de la Universitat de Vic, ha estat la creació d'un Dipòsit Digital d'Activitats Docents (DDAD) amb la intenció d'ésser un espai d'intercanvi d'experiències i de promoció de la transferència d'activitats docents dutes a terme amb el suport de les TIC. Aquest objectiu general es concreta en els següents objectius específics: 1. Registrar activitats i/o pràctiques docents que incloguin l'ús de les TIC com a suport a la docència universitària de diferents titulacions. 2. Analitzar i classificar les experiències recollides en base a la tipologia d'ús de les TIC que se'n faci. 3. Oferir un espai interdisciplinari que possibiliti l'intercanvi d'informació i experiència docent dins la comunitat universitària. 4. Compartir les bones pràctiques docents amb l'ús de noves eines digitals en diferents contextos i diverses titulacions.

El procés metodològic, de base qualitativa, s'ha desenvolupat en quatre fases derivades directament dels objectius específics citats anteriorment.

Fase 1:

- Identificació d'indicadors per al registre d'activitats i/o pràctiques docents universitàries amb l'ús de les TIC a partir de la recerca bibliogràfica.
- Elaboració de la primera versió del registre d'activitats.
- Prova pilot del registre d'activitats a una mostra voluntària del professorat de totes les facultats de la Universitat de Vic.
- Anàlisi de les dades obtingudes a la prova pilot i modificació i validació dels indicadors del registre.
- Difusió a la comunitat universitària del registre definitiu. Captació de mostra.
- Recollida de dades.

Fase 2:

- Anàlisi de dades.
- Classificació de les experiències recollides en base a la tipologia d'ús de les TIC (Coll, 2004).

Fase 3:

- Disseny d'un espai virtual, comú per a tots els docents de la Universitat de Vic, d'emmagatzematge de les activitats registrades.

Fase 4:

- Difusió de la creació del Dipòsit Digital d'Activitats Docents (DDAD) a la comunitat universitària.
- Sol·licitud de feedback de les experiències docents que sorgeixin de l'aplicació d'alguna activitat pertanyent al DDAD en una altra àrea de coneixement.

El primer resultat que es deriva de la present experiència és la creació d'un instrument per al registre d'activitats i/o pràctiques docents que incloguin l'ús de les TIC com a suport a la docència universitària. Un aspecte afegit a la creació d'aquest instrument, que li atorga un valor genèric i transversal, és la interdisciplinarietat, tant la que caracteritza el grup implicat, com la que aporta l'aplicació d'aquest instrument per part del professorat de diferents disciplines. El segon resultat, i responent a l'objectiu general, és la creació del Dipòsit Digital d'Activitats Docents en el campus virtual de la UVic. Prenent en consideració la categorització de Coll (2004) en relació a la tipologia d'activitats amb ús de les TIC, després d'haver realitzat una anàlisi qualitativa i quantitativa, podem trobar, a tall d'exemple, activitats que utilitzen les TIC com a Repositoris de continguts d'aprenentatge, Instruments de seguiment, Eines de col·laboració entre participants, Instruments d'avaluació, entre d'altres. Tanmateix, i atès que l'experiència és relativament recent, encara no hi ha hagut prou feedback amb el professorat que hagi utilitzat el DDAD. És per aquest motiu, que ens plantegem en un futur indagar la utilitat d'aquest dipòsit, així com integrar-lo en el repositori institucional de la UVic. Per últim, aquest espai interdisciplinar d'intercanvi d'experiències docents pretén ser el precedent d'un catàleg de bones pràctiques docents que incorporin l'ús de les TIC, així com derivar en la creació d'un marc general de referència en relació a la utilització d'aquestes tecnologies en la docència a la UVic, integrant els vessants tecnològic, didàctic, metodològic i formatiu.

Referències

- Aguaded, J.I. i Pozo, C. (2009). Los alumnos Erasmus en la Torre de Babel. El aprendizaje de lenguas extranjeras basado en las competencias comunicativas y en el uso de las TIC. Revista Electronica Teoria de la Educacion, 10(2). Obtingut en http://campus.usal.es/~teoriaeducacion/rev_numero_10_02/n10_02_aguadez_pozo.pdf
- Castells, M. (2003). L'Era de la informació. La societat xarxa. Barcelona: UOC.
- Coll, C. (2004). Psicología de la educación y prácticas educativas mediadas por las tecnologías de la información y la comunicación. Una mirada constructivista. Sinéctica, 25, 1–24.
- Herman, E.S.; McChesney, R.W. (1999). Los medios globales. Los nuevos misioneros del capitalismo corporativo. Madrid: Cátedra.
- Pozo, C. (2011). Las competencias comunicativas interculturales y los usos interactivos de Internet de los estudiantes Erasmus alemanes y españoles. Tesis no publicada, Departamento de Educación de la Universidad de Huelva, España.
- Wiske, M., Sick, M. i Wirsig, S. (2001). New technologies to support teaching for understanding. International Journal of Educational Research, 35, 483–501.